

Stand van discriminatie in Utrecht

Raadsinformatiebijeenkomst	10 januari 2019
Voorzitter	Gertjan te Hoonte
Tijd	19.30– 21.30 uur
Zaal	Raadszaal
Aanleiding bijeenkomst:	Bespreken anti-discriminatie agenda 2016–2020.
Werkvorm bijeenkomst	Regulier met pitches
Geagendeerd door:	Melody Deldjou Fard (GroenLinks), Rachel Streefland (CU), Ruurt Wiegant (SP), Rick van de Zweth (PvdA), Henk van Deun (PVV), Queeny–Aimee Rajkowski (VVD), Sander van Waveren (CDA), Mohammed Saiah (D66), Mahmut Sungur (DENK) en Eva Oosters (Student en Starter)
Doel van de bijeenkomst	De raad hoort graag de mening van betrokkenen en wil graag breed geïnformeerd worden.
Betrokken ambtenaren/ Presentatoren	Marja Manders, MO
Meepraters (aangemeld)	Gert Dijkstra, StadspodiumUtrecht Jurriaan Omlo, Bureau Omlo Linda van Oudheusden, Don Bosco Spirit & U–2B Heard Mieke Janssen, Art.1 MN Hidde van Koningsveld, CIDI Jongeren Organisatie (CijO) Sofyan al Kandoussi, Stichting Al Amal <i>Halla Al Mansouri, meeprater, toehoorder</i>
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman
Aanwezige griffiemedewerker(s)	Marcel Kiewik
Programma	Opening (met filmpje) door Gertjan te Hoonte Presentatie door Manja Manders (8 min.) Vragen raadsleden (7 min.) Pitches van diverse gasten (2 min. per gast) Vragen aan pitchers (2 min. per gast) Ruimte voor gesprek met raad Reflectierondje
Vervolg	Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de gemeenteraad.

Motivatatie en doel bijeenkomst

Discriminatie neemt niet af, maar eerder toe, zo blijkt uit verhalen en cijfers. Wat moet dan meer of anders?

Dat was de centrale vraag die het afgelopen jaar centraal stond in een 'elftal' Podiumgesprekken in de stad, georganiseerd door Stadspodium Utrecht samen met Al Amal, ASHA, Artikel 1 Midden Nederland, Bibliotheek Utrecht, DOK030, NISBO, NLEducatie, NoLimits en U2B–Heard.

Alle betrokkenen bij de genoemde partners komen graag naar de genoemde 'Raadsinformatiebijeenkomst' en doen een pitch waarin ze hun kennis en ideeën met de raad delen.

De fracties laten zich graag informeren over de stand van zaken rondom onderwerp discriminatie. Tevens willen fracties graag geïnformeerd worden over wat de gemeente tot op heden onderneemt om discriminatie in Utrecht te handhaven.

Klik [hier](#) voor reacties op de Facebook pagina van de gemeenteraad Utrecht.

Bijdragen

Gert Dijkstra

Neemt de discriminatie toe in onze stad?

Ja. Vele verhalen en ervaringen laten dat zien. De cijfers wijzen ook op een toename van discriminatie, zoals blijkt uit de inwonersenquête – met een toename van 11 naar 15% in de periode 2009–2016 – en in het aantal meldingen bij het meldpunt van Artikel 1 Midden Nederland.

Is discriminatie en buitensluiten een urgent onderwerp voor ons samen in Utrecht?

Ja. Want er is geen vertrouwen dat het vanzelf wel goed zal gaan. Dat met de huidige inzet en aanpak vanuit o.a. de 'antidiscriminatie agenda' het gevoel en de ervaren discriminatie zal afnemen.

Is de huidige aanpak voldoende?

Nee. De discriminatie blijft namelijk toenemen en dat mogen we niet accepteren. De huidige inzet met de antidiscriminatie agenda 2016–2020 is zeker goed, maar niet goed genoeg.

De huidige aanpak is te 'slap' en moet krachtiger.

Eens. Zo antwoordde 83% van de deelnemers op het afsluitende Podiumgesprek op 11 april 2018. Dat onderschrijven vele organisaties eveneens. Het moet krachtiger, meer zichtbaar en duidelijker.

Wie als eerste aan zet?

Degene die wordt gediscrimineerd kan er ook zelf iets mee doen, zo vond 80% van de deelnemers op het afsluitende Podiumgesprek op 11 april 2018. Ook het 'slachtoffer' is aan zet, bijvoorbeeld door meer te melden en van zich te laten horen. Echter, dat kan niet zonder de zekerheid dat de stad de 'melders' steunt en ook echt iets met de meldingen doet.

Wat zijn nieuwe/vernieuwende acties die de belofte in zich hebben de discriminatie in onze stad te stoppen of op z'n minst te verminderen?

Met die vraag zijn we, als StadspodiumUtrecht, de stad in gegaan, samen met enkele partnerorganisaties: Al Amal, ASHA, Artikel 1 Midden Nederland, Bibliotheek Utrecht, DOK030, NISBO, NLeducatie, NoLimits en U2B–Heard!. In totaal zijn er in 2017–2018 twee stadsbrede Podiumgesprekken georganiseerd en negen kleinere verdiepende gesprekken, bij organisaties 'thuis' en in enkele wijkvestigingen van de Bibliotheek. Een programma van gesprekken met als

titel 'Gekleurd Utrecht niet welkom'. Een compleet verslag van alle gesprekken en de gezamenlijke opbrengst is beschikbaar (kijk op www.stadspodiumutrecht.nl).

Over sommige punten is niet iedereen het eens, zoals met het 'anoniem solliciteren' en soms wil de één er verder mee dan de ander. Een zestal belangrijke katalyserende focusacties lijken wel gezamenlijk te worden gedeeld, namelijk:

- (A) Meldpunten voor discriminatie beter zichtbaar en laagdrempelig maken, er meer publiciteit aan geven en iedereen aanmoedigen hier discriminatie te melden.
 - (B) Melden belonen, door zichtbaar te maken dat er actief iets mee wordt gedaan.
 - (C) Organiseer 'ventilatiemomenten' in bedrijven en organisaties.
 - (D) Meer investeren in 'cultuursensitief' onderwijs.
 - (E) Zet als werkgever (ervarings)deskundigheid op diversiteit in.
 - (F) Investeer meer in het goed organiseren en begeleiden van stages, specifiek op de MBO scholen.
- In de bijlage zijn deze focusacties nog iets verder uitgewerkt.

Wat vooral te doen?

Ga als gemeente met organisaties in gesprek over wat meer en extra of anders te doen, vertaal dat samen naar afspraken en investeringen. Vul op basis van dat gesprek de 'antidiscriminatie agenda' 2016–2020 aan.

Nog belangrijker: plaats het onderwerp (opnieuw) boven aan de stadsagenda. Laat zien dat het menens is.

Dat kan door als gemeente Utrecht samen met een actieve groep van bewoners– en belangenorganisaties op diversiteit en antidiscriminatie en samen met bedrijven, werkgevers, scholen en maatschappelijke organisaties een 'vernieuwde antidiscriminatie agenda' te omarmen, o.a. door deze zichtbaar en met veel aandacht samen te presenteren en nog meer samen uit te voeren.

Tegelijkertijd is het belangrijk om in allerlei uitingen te laten zien dat Utrecht een stad is waar iedereen welkom is en zichzelf kan zijn, de 'verschillen in kleur – in alle vormen' er niet alleen 'mogen zijn' maar juist worden gewaardeerd en ten slotte, dat discriminatie en buitensluiten in onze stad niet worden geaccepteerd.

Hidde van Koningsveld, CIDI Jongeren Organisatie (CijO)

Geachte raadsleden,

Goedenavond en hartelijk dank voor de mogelijkheid om hier vandaag te spreken. Mijn naam is Hidde van Koningsveld, voorzitter van CijO, de jongerenorganisatie van het Centrum Informatie en Documentatie Israel (CIDI). Het CIDI is sinds jaar en dag dé antisemitismewaakhond van Nederland. Ik zal vanavond kort spreken over antisemitische incidenten in Utrecht en een aanbeveling doen om Jodenhaat in onze stad aan te pakken.

Zeer regelmatig ontvangen wij meldingen van antisemitische incidenten uit Utrecht. Ter illustratie geef ik drie voorbeelden uit onze jaarlijks gepubliceerde Monitor antisemitische incidenten in Nederland:

Gemeente Utrecht

Een Joodse man liep door een supermarkt in Utrecht. Twee jongens zagen zijn keppel. Een van hen zei tegen zijn vriend (in oplopend volume en duidelijk articulerend, zodat melder het goed kon horen): “Hey, een Jood. Een Jude. Hashtag wildlife, hashtag kogel.” Een andere vrouw en haar man (met keppel) worden in de Domstad regelmatig op straat uitgescholden, bijvoorbeeld voor “kankerjoden.” Bij ditzelfde Joodse echtpaar werden ook hakenkruizen op hun voordeur geklad. Een derde man ontving in zijn brievenbus flyers met “Free Palestina” en hakenkruizen erop getekend. Ook maakte hij melding van een flyer met Anne Frank en daarop gekalkte hakenkruizen en een Davidsster.

Deze drie meldingen geven goed aan hoe erg antisemitische incidenten kunnen ingrijpen in het dagelijkse leven van Joodse Utrechters. Als men zich al niet meer veilig voelt in de supermarkt of eigen huis, waar dan nog wel?

Ook afgelopen jaar waren er weer diverse incidenten in Utrecht. Zo werd het Joods monument bij het Spoorwegmuseum twee weken voor de Dodenherdenking besmeurd met bloed en modder. Nog te vaak worden er anti-Joodse spreekkoren aangeheven bij wedstrijden van FC Utrecht. Enkele weken terug werd een Joodse jongen, die bij wijze van experiment met een keppel op door drie Utrechtse wijken ging lopen, meerdere keren uitgescholden en uitgelachen. Dit uitlachen gebeurde zelfs door een medewerker van de Albert Heijn in Kanaleneiland. Zelf heb ik ook regelmatig scheldpartijen meegemaakt in Kanaleneiland, waar ik tot voor kort woonde.

Het veiligheidsgevoel van Joden in Nederland neemt, volgens het recent gepubliceerde onderzoek van de Fundamental Rights Agency (FRA) van de EU, dan ook af. Bijna 40 procent van de Nederlandse Joden is bang om het komende jaar antisemitisch bejegend te worden. Exacte aantallen van incidenten zijn echter moeilijk te geven, omdat de meldings- en aangiftebereidheid al jaren laag ligt. Volgens de FRA-enquête wordt slechts van een kwart van alle incidenten melding gedaan bij de politie of antidiscriminatiebureaus.

De fysieke beveiliging van Joodse objecten is in principe goed geregeld. Dikke deuren en kogelwerend glas zijn nodig, maar zorgen er echter niet voor dat het aantal incidenten afneemt of het veiligheidsgevoel van Joden stijgt. Daarvoor is méér actie nodig. In Amsterdam werd kort voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart het Amsterdams Joods Akkoord gesloten, waarmee alle partijen (behalve DENK en BIJ1) aangaven de bestrijding van Jodenhaat serieus te nemen. Onderdeel van dit akkoord is onder andere het ondersteunen van scholen die belemmeringen ervaren bij het bespreken van de Sjoa in de klas, stelling nemen als er zich incidenten voordoen en het stimuleren van onderwijs over de gevaren van antisemitisme.

Utrecht kent, mede omdat in de Tweede Wereldoorlog meer dan duizend Joodse Utrechters werden weggevoerd en vermoord, een kleine Joodse gemeenschap. Desondanks zijn de antisemitische incidenten die zich voordoen ernstig. Daarom wil ik alle partijen in de gemeenteraad vandaag oproepen: neem uw morele verantwoordelijkheid en sluit als tweede stad van Nederland een Joods Akkoord. CIDI helpt u graag bij het vormgeven van dit Utrechts Joods Akkoord.

Hartelijk dank.